

Inventari del Fons FP Subsèrie Josep M. Batista i Roca de la Biblioteca del Pavelló de la República de la Universitat de Barcelona

**Olga Giralt i Esteve
Documentalista
Biblioteca del Pavelló de la República**

Barcelona, novembre de 2006

Apunt biogràfic

Josep M. Batista i Roca (Barcelona, 1895 – Barcelona, 1978)

Historiador, etnòleg i polític. Estudià dret i lletres a la Universitat de Barcelona, on fou un dels fundadors de l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya (1917). Residí alguns anys a Londres i a Oxford, on es dedicà a l'etnologia.

Publicà un catàleg de les obres lul·lianes d'Oxford (1915-16), i començà les seves recerques, continuades posteriorment, sobre la situació dels exiliats catalans a Anglaterra i al sud de França durant el s. XIX. Publicà també *Rabindranath Tagore, poeta bengalí* (1918). Fou un dels introductors de l'escultisme als Països Catalans, i el 1927 fundà l'organització dels Minyons de Muntanya. El mateix any publicà el *Manual d'excursionisme*, i fou un dels fundadors de la revista "Excursionisme". El 14 d'abril de 1931 organitzà amb Pere M. Rossell i Vilar i amb Miquel A. Baltà una mena de guàrdia cívica entorn de Francesc Macià, i fou el creador (1930) de l'agrupació patriòtica Palestra.

A Anglaterra, on s'exilià el 1939, fou professor d'història al Trinity College de Cambridge, on escriví el capítol sobre la problemàtica hispànica a l'inici de l'edat moderna per a *The New Cambridge Modern History*. També a Anglaterra, promogué la formació d'una escola d'investigadors anglesos sobre temes catalans i fou un dels promotors de l'Anglo-catalan Society. El 1940 fou secretari del Consell Nacional de Catalunya a Londres, i posteriorment fou el principal promotor del Consell Nacional Català. L'any 1976 tornà de l'exili. Contribuí a la coneixença del problema català en els àmbits internacionals i fou també un dels creadors i impulsors de la Unió Federalista de les Comunitats Ètniques Europees.

Font: <http://www.encyclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0008293>. [Darrera consulta: 25/02/2011].

FONS PERSONAL DE JOSEP M. BATISTA I ROCA

FP (Batista i Roca). 1

A- RETALLS DE PREMSA I NOTES MANUSCRITES

B- CORRESPONDÈNCIA

1- Correspondència enviada

- Salvador de Madariaga (Cambridge, juliol 1957)
- Cardenal Cicognani (Cambridge, març 1966)
- Bob de Nijs ([S.I.], setembre 1974)
- [Víctor Castells] (Perpinyà, desembre 1969). [Donació Víctor Castells]

2- Correspondència rebuda

- Lluís Esteve (Perpinyà, abril 1975)
- [E.J.] (Barcelona, gener [194.]). [Carta trobada dins un exemplar de la revista *Arbor* de novembre 1948].
- Llooyds Bank Limited (Londres, abril 1975)
- ABAT DE MONTSERRAT (Aureli M. Escarré) (Viboldone, juny 1966. [Donació Víctor Castells])

3- Altra correspondència

- Arthur Terry (University of Essex) a l'Editor de *The Times* (Colchester, febrer 1973)

C- PUBLICITAT SOBRE LLIBRES, PREMIS LITERARIS, CONFERÈNCIES, ETC.

D- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA

- 1- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1974 : Amsterdam). *Traduccions optant al premi ofert per l' Anglo-catalan Society*. Amsterdam, 1974.
- 2- [Dossier relacionat amb les sancions imposades a sis escriptors catalans després de la celebració dels Jocs Florals de Ginebra]. 1973.
- 3- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1974 : Amsterdam). [Programa d'actes, veredicte, cartell anunciador ...]. Amsterdam, 1974
- 4- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1974 : Amsterdam). *Parlament de J.M. Batista i Roca*. Amsterdam, 1974
- 5- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1971 : Brussel·les). *Parlament de [J.M. Batista i Roca]*. Brussel·les, 1971.
- 6- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1959 : París). *Parlament de J.M. Batista i Roca*. París, 1959
- 7- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1956 : Cambridge). *Parlament de J.M. Batista i Roca*. Cambridge, 1956
- 8- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1967 : Marsella). *Cartell de premis*. Marsella, 1967
- 9- JOCS FLORALS DE LA LLENGUA CATALANA (1967 : Marsella). *Programa de la Gaia Festa, diumenge 15 d'octubre de 1967*. Marsella, 1967. [Triptic].

E- CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA

- 1- CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA. *Documents de Treball* Barcelona, (Gener 1975) n°1.
- 2- CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA. *Documents de Treball* Barcelona, (Març 1975) n°2
- 3- CONVERGÈNCIA DEMOCRÀTICA DE CATALUNYA. *Documents de Treball* Barcelona, (Juliol 1975) n°3

F- DOCUMENTS D'ORGANITZACIONS POLÍTIQUES DIVERSES

- 1- GALEUZCA. *¡Tres pueblos en pie! Galicia, Euskadi, Cataluña.* Buenos Aires, [196-].
- 2- FEDERACIO NACIONAL D' ESTUDIANTS DE CATALUNYA. *Declaració sobre els esdeveniments universitaris.* Barcelona, 1965.
- 3- FEDERACIO NACIONAL D' ESTUDIANTS DE CATALUNYA. *Manifest de la FNEC.* Barcelona, Abril 1966.
- 4- FEDERACIO NACIONAL D' ESTUDIANTS DE CATALUNYA. *Butlletí* Barcelona-València, (Octubre 1965).
- 5- FEDERACIO NACIONAL D' ESTUDIANTS DE CATALUNYA. *Butlletí* Barcelona-València (1964).
- 6- CONSELL DE FORCES POLITIQUES DE CATALUNYA. *Al poble de Catalunya.* Catalunya, Gener 1976.
- 7- *Projecte d'acció per al període transitori.* Exili, 1961.
- 8- FRONT NACIONAL DE CATALUNYA. *Lluitem per la llibertat dels 113 detinguts.* Catalunya, Novembre 1973.
- 9- FRONT NACIONAL DE CATALUNYA, *L' Assemblea de Catalunya camí de la 2ª sessió.* Catalunya, Novembre 1973.
- 10- [FRONT NACIONAL DE CATALUNYA]. *L'ofensiva bilingüística del govern espanyol : la nova cançó es mor o la maten.* Novembre 1969.
- 11- FRONT NACIONAL DE CATALUNYA. JOVENTUT OBRERA ; BLOC CATALÀ D'ESTUDIANTS. *23 d'abril 1973, diada de Catalunya.* [Catalunya], 1973. (FV)
- 12- SOLIDARITAT D'OBRERS DE CATALUNYA ; UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS ; UNIÓ SINDICAL OBRERA. *Declaració conjunta de les tres organitzacions sindicals.* Catalunya, 20 març 1974. (FV)
- 13- COMITÉ DE L'UNION DES DEUX CATALOGNES DANS L'EUROPE NOUVELLE. [Enquesta]. [França], [s.d.], 1p.
- 14- [Full volant convocant a una manifestació el dia onze de setembre]. [196-].

G- DOCUMENTS D'INSTITUCIONS POLÍTIQUES

- 1- [PAIS BASC. GOBIERNO NACIONAL VASCO]. *¡No ha muerto el maestro!* [Exili], [196-]
- 2- [PAIS BASC. GOBIERNO NACIONAL VASCO]. [*Lejos de lamentarnos mirando atrás ...*]. [Exili], [196-].
- 3- [PAIS BASC. GOBIERNO NACIONAL VASCO]. Zorijonak. [Exili], [196-].
- 4- CATALUNYA. GENERALITAT. *Missatge de l' Honorable President Josep Tarradellas al poble de Catalunya.* Exili, 1961.
- 5- *Le Parlement de la Catalogne.* París, Gener 1939.

H- DOCUMENTS D'ORGANITZACIONS CULTURALS

- 1- ORFEO CATALÀ DE MEXIC. [Tríptic anunciant el programa d'actes a celebrar amb motiu del centenari del naixement de F. Macià]. Mèxic, 1959.

- 2- COMUNITAT DE PAÏSOS CATALANS I OCCITANS –CASAL CATALÀ DE CARACAS. [Manifest]. Caracas. agost 1974, 1p.
- 3- CENTRE CATALÀ D'ESTUDIS EUROPEUS. *L'expansion de notre industrie en Roussillon*. França, 1974.
- 4- CENTRE CATALAN DU PEN. *L'édition des livres catalans*. Cambridge, 1962.
- 5- COMUNITAT CULTURAL CATALANO-OCCITANA. *Declaració de Carcassona*. França, Juliol 1958.
- 6- COMUNITAT CULTURAL CATALANO-OCCITANA. *Les converses de 1958*. França, 1958.
- 7- *Una declaració dels escriptors catalans*. Barcelona, octubre 1973, 2p. [Sobre els 113 detinguts de l'Assemblea de Catalunya].

I- DOCUMENTS RELACIONATS AMB LA REPRESSIÓ FRANQUISTA

- 1- *Text de la lletra que personalitats demòcrates de l' interior han enviat al general Eisenhower*. [Espanya], [196-], 2p
- 2- [Dossier sobre els esdeveniments dels anys 1956-1957 a la Universitat de Barcelona]. França, 1957.
- 3- NOVAIS, J.A. *El "problema" del idioma catalán en la España de Franco*. Mèxic, 1963.
- 4- COMITATO ITALIANO DI SOLIDARIETA CON LA CATALOGNA. "Catalunya i llibertat". *Informazione catalana* (novembre – desembre 1972) n°1
- 5- *Ho sabem, heus aquí els culpables, justícia !* [Barcelona], [196-]. [FV fotocopiat sobre les amenaces a la Llibreria Porter de Barcelona]
- 6- SPANISH GENERAL COUNCIL OF THE EUROPEAN MOVEMENT. Help us to save the spanish students. [196-].
- 7- "Le Régime espagnol se dit chrétien mais n'obéit pas aux principes de base du christianisme, déclare l'Abbé de Montserrat". *Le Monde* París, (14-XI-1963).
- 8- O'SHANGHNESSY, Hugh. *El panorama espanyol : Catalunya, un núvol a l'horitzó*. 1965.
- 9- [L'actual President del Govern, Arias Navarro ...]. [Exili], 1974. [Document incomplet]
- 10- *El cristianismo mensaje de salvación para los pueblos : Homilía de Monseñor Añoveros*. [Catalunya], març 1974.

FP (Batista i Roca). 2

A- CONSELL NACIONAL CATALÀ

- 1- CONSELL NACIONAL CATALÀ. [Segells commemoratius editats pel CNC]. [19--].
- 2- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *11 setembre 1714, catalans! alliberem Catalunya*. [S.I.], 1966.
- 3- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *11 setembre 1714*. [S.I.], 1966.
- 4- CONSELL NACIONAL CATALÀ. [Invitació per a formar part de la Junta Nacional i assistir a la seva primera sessió]. Cambridge, 1969.
- 5- CONSELL NACIONAL CATALÀ. [El Consell Nacional Català en ocasió de les diades dels 14 i 23 d' abril ...]. Londres, 14 abril 1967.
- 6- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Gibraltar i els catalans*. [S.I.], 1967.

- 7- CONSELL NACIONAL CATALÀ. SERVEI D'INFORMACIO NACIONAL CATALÀ. *The Catalan National Council to the portuguese democrats*. Londres, Abril 1970.
- 8- CONSELL NACIONAL CATALÀ. SERVEI D' INFORMACIO NACIONAL CATALÀ. *Note su Secrétariat des relations internationales du Conseil National Catalan*. Barcelona, 1971.
- 9- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Missatge al poble català*. Londres, Setembre 1969.
- 10- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *250è aniversari de l' onze de setembre (1714-1964)*. Londres, 1964.
- 11- COMITÈ NACIONAL CATALÀ A LA GRAN BRETANYA. *Textes [sic] del pacte hispano-basc de París ...* Londres, Agost 1961.
- 12- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Al poble català*. Barcelona-Londres, Desembre 1970.
- 13- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Als catalans tots, de Catalunya, de València i de les Illes!* Cambridge, 1964.
- 14- CONSELL NACIONAL CATALÀ. Conferència Nacional (II : 1966 juny 25 : Mèxic). Cambridge, 1966.

B- CONSELL NACIONAL CATALÀ

- 1- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Crida al IV aplec de Toluges (27 juliol 1969)*. Barcelona-Londres, Juny 1969.
- 2- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *El francès, segona llengua dels catalans*. Barcelona-Londres, Setembre 1967
- 3- CONSELL NACIONAL CATALÀ. INFORMATION SERVICE. *Notes sobre la situació catalana i espanyola*. [S.I.], Octubre 1962.
- 4- CONSELL NACIONAL CATALÀ. INFORMATION SERVICE. *Una propaganda espanyola hipòcrita*. [S.I.], [196-].
- 5- CONSELL NACIONAL CATALÀ. INFORMATION SERVICE. *Solidaritat amb vaguistes espanyols i Acció Nacional Catalana a propòsit d'un manifest de l'interior*. País Valencià, 1962.
- 6- CONSELL NACIONAL CATALÀ. INFORMATION SERVICE. *La premsa britànica i la situació a Espanya*. [S.I.], [1961].
- 7- CONSELL NACIONAL CATALÀ. INFORMATION SERVICE. *Catalonia and the British press*. London, 1961.
- 8- CONSELL NACIONAL CATALÀ. INFORMATION SERVICE. *Els Borbons contra els catalans*. [S.I.], 1962.
- 9- CONSELL NACIONAL CATALÀ. INFORMATION SERVICE. [Sobre el XXXIII Congrés Internacional del PEN ...]. [S.I.], [196-].
- 10- CONSELL NACIONAL CATALÀ. Sessió de la Junta Nacional (I : 1966). [S.I.], 1966.
- 11- CONSELL NACIONAL CATALÀ. [Vistes les manifestacions dels Srs. ...]. [S.I.], Agost 1974.
- 12- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Punts d'orientació internacional*. [S.I.], 1965.
- 13- CONSELL NACIONAL CATALÀ. [Documents d'organització interna]. [1960-1969].
- 14- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Llibertat, democràcia, alliberació : discursos pronunciats per Mr. Winston Churchill*. [196-].
- 15- CONSELL NACIONAL CATALÀ. SECRETARIAT D' INFORMACIÓ. *Per a una política nacional*. Perpinyà : Edicions Llibertat Catalana, 1970, 31 p. [Donació Víctor Castells; Text de J.M. Batista i Roca]

- 16- UNION FÉDÉRALISTE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES (UFCE). *Principes fondamentaux d'un droit des communautés nationale : projet de déclaration (présenté par le Consell Nacional Català)*. [S.l.], 1966, 3p.
- 17- CONSELL NACIONAL CATALÀ. Benvingut a Catalunya! Londres : Servei d'Informació i Turisme del Consell Nacional Català, [196-].
- 18- CONSELL NACIONAL CATALÀ. [Invitació per assistir a una conferència de J.M. Batista i Roca sobre "La unió dels catalans avui i davant de la Història"]. Barcelona, abril 1977.
- 19- CONSELL NACIONAL CATALÀ. COMISSIÓ ORGANITZADORA. CONFERÈNCIA CATALANA (1966 juny : Mèxic). *Convocatòria*. Mèxic, 1966.
- 20- CONSELL NACIONAL CATALÀ. CONFERÈNCIA CATALANA (1966 juny : Mèxic). *Missatge als catalans*. Cambridge, 1966. [Document amb notes manuscrites].
- 21- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *El Consell Nacional Català als catalans*. [S.l.], 25 novembre 1975.
- 22- CONSELL NACIONAL CATALÀ. SERVEI D'INFORMACIÓ. *Catalan PEN Centre : monstruoses multes contra els intel·lectuals catalans*. Nova York, 1966. [Declaració de J.M. Batista i Roca al 34è. Congrés Internacional del PEN].
- 23- CONSELL NACIONAL CATALÀ. PRESIDÈNCIA (Josep M. Batista i Roca). *Per una solidaritat nacional i democràtica. Crida a la unió dels catalans*. Toluges del Rosselló, 28 juliol 1974, 4p. (Document acompanyat d'una carta de Josep M. Batista i Roca). [Donació Lluís Colobranst]
- 24- CONSELL NACIONAL CATALÀ. *Proclamació dels drets de les comunitats nacionals. VII Aplec de Toluges, 30 juliol 1972*. [Toluges del Rosselló, 1972, 2p. [Donació Lluís Colobranst]

C- ESCRITS DIVERSOS DE JOSEP M. BATISTA I ROCA

- 1- BATISTA I ROCA, J.M. [Paraules pronunciades en el sopar d' homenatge que li fou ofert pels seus amics a Perpinyà en ocasió dels seus 80 anys]. Perpinyà, 1975.
- 2- BATISTA I ROCA, J.M. *Paraules als amics de Catalunya*. Pirineus, estiu 1957.
- 3- BATISTA I ROCA, J.M. *El català a l'escola*. Cambridge, [196-].
- 4- [BATISTA I ROCA, J.M.]. [La pau dintre el poble català ...]. [s.l.], [196-].
- 5- BATISTA I ROCA, Josep M. La Comunitat cultural catalano-occitana. Conferència feta a Marsella el 6 de gener de 1957 organitzada pel Centre Provençal i Llar Catalana.. [Donació Víctor Castells]
- 6- BATISTA I ROCA, Josep M. *La revolució demogràfica a l' estat espanyol*. Perpinyà, 1973, 11p. [Donació Lluís Colobranst]
- 7- BATISTA I ROCA, Josep M. *Els catalans fora del govern i de l' administració de l' estat espanyol*. Cambridge, 1973, 13p. [Donació Lluís Colobranst]

D- DOCUMENTS DIVERSOS

- 1- *Résolution d'UNESCO concernant le libre fonctionnement de l'éducation*. [S.l.], 1956.
- 2- *Remarques sur le Projet de Convention contre la discrimination dans l'enseignement*. [S.l.], [196-].
- 3- *LLibertat, democràcia, alliberació : discursos pronunciats per Mr. Winston Churchill 28 d'agost 1944 al poble italià*. [S.l.n.d.].
- 4- *El Vaticà i Catalunya*. Roma, gener 1929.

5- XAMMAR, Eugeni. [*Era separatista Prat de la Riba? ...*]. [S.l.n.d.]. [Text d'un article inèdit].

6- *Catalunya sí, Espanya no*. Buenos Aires, [19--].

7- UNIVERSITAT CATALANA D' ESTIU (5a. : 1973 agost : Prada de Conflent). *Programa*. Perpinyà : Éditions du Castillet, 1973, 2p. [Donació Lluís Colobranst]

8- UNIVERSITAT CATALANA D' ESTIU (6a. : 1974 agost : Prada de Conflent). *Programa*. Perpinyà : Éditions du Castillet, 1974, 4p. [Donació Lluís Colobranst]

E- FOTOGRAFIES

1- Home davant l'arbre de Gernika.

2- Vint fotografies de les oficines de la Gran Enciclopèdia Catalana (passeig de Gràcia de Barcelona) destruïdes el 3 d'agost de 1973 per grups feixistes

F- EX LIBRIS DE J.M. BATISTA I ROCA